

محمد سمیعی، پیشکسوت دریایی
در گفت و گو با اقتصادسراسرآمد:

هرکس با دریا همراه شود برای جامعه‌اش منشاء ثروت و برکت می‌شود

پیشکسوتان دریایی گنج تمام‌ناشدنی

شود، می‌تواند برای خود و خانواده و جامعه‌اش منشاء ثروت و برکت باشد. در این رابطه از خطرات احتمالی دریا می‌پرسیم که مردم ما بیشتر دریا را خشن می‌دانند. دریا را ناهموار و ناریق می‌دانند و سرمایه‌گذاران، سرمایه‌های خود را به جایی دور از دسترس دریا منتقل می‌کنند. آنان که تمایل به سرمایه‌گذاری در دریا دارند را چگونه راهنمایی می‌کنید؟ با قاطعیت می‌گویید: دریا امن‌تر از آن چیزی است که تصور می‌کنید. نوع تبلیغ و نحوه معرفی دریا طوری بوده است که دریا هراسی شکل بگیرد که البته این در مورد یک سرمایه‌گذار خوب صادق نیست؛ زیرا سرمایه‌گذار یک فرد پژوهشگر است و بازاریابی را خوب بلد است. بر این اساس، به جای توجه به تبلیغات به واقعیات نگاه می‌کند. سرمایه‌گذاری در دریا مطمئن است و خطرات آن کمتر از خشکی است. سمیعی به تجارب خود سری می‌زند و می‌گوید: اگر کسی می‌خواهد سرمایه‌گذاری کند، باید حتماً از یک مشاور دریایی خوب و مطمئن استفاده کند؛ زیرا هر شغلی نیازمند مهارت‌هایی است که با تجربه به دست می‌آید. وی اطمینان می‌دهد که اگر مشاور حرفه‌ای و خوبی در کنار سرمایه‌گذار قرار بگیرد، موفقیت او حتمی است.

مشاور خوب کجاست؟

دریادار سمیعی به کانون دریانوردان کشور اشاره می‌کند و می‌گوید: جمعی از بزرگان دریایی در این کانون جمع هستند که هر کدام معدنی از تجربه و توانایی هستند و به راحتی می‌توانند در هر سطح که لازم باشد، مشاوره بدهند و سرمایه‌گذار را در مسیر درست قرار دهند و موفقیت او را تضمین کنند. همچنین در سایر انجمن‌ها و اتحادیه‌های دریایی، افرادی بسیار مجرب و توانمند هستند که می‌توانند مشاور خوبی برای یک سرمایه‌گذاری قابل اعتماد خواهند بود.

گروه دریامحور – ایرج گلشنی – محمد سمیعی از پیشکسوتان دریایی است که گاه راهش به تهران می‌افتد، سسری به اتحادیه مالکان همچنان در ۴۰سالگی با نشاط و سرزنده است و مانند دریایی که به آن تعلق دارد، موج می‌زند و تلاطم دارد. ایستایی در کار دریایی و دریایی‌ها نیست. یاد این نغمه صائب می‌افتد:

ما زنده به آنیم که آرام نگیریم –موجیم که آسودگی ما عدم ماست...

دریادار سمیعی هنوز حال و هوای دریایی دارد و هر کس می‌زند و از دریایی‌ها خبر می‌گیرد. گویا دریا دامن‌گیرتر است از خاک، حس و حال دریا چنان بزرگ و لطیف است که بازنشسته‌ها را هم زانمی‌کند. یادهای دریایی همیشه زنده‌اند؛ همان‌گونه که بادهای دریایی وزند.

فرصتی شد تا خبرنگار روزنامه دریایی اقتصاد سراسرآمد، گفت و شنودی صمیمانه با استاد پیشکسوت دریادار محمد سمیعی داشته باشد و از شور و نشاط این مرد دریایی به وجد آید.

مرد پایه‌گذار

سمیعی از پایه‌گذاران دریایی کشور است. در تأسیس اتحادیه مالکان کشتی، انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته و چند تشکل دریایی دیگر به طور مستقیم و موثر اثرگذار بوده است. این خدمت بزرگ در کنار دیگر فعالیت‌های دریایی از او پیشکسوتی قابل احترام ساخته است.

در با سرمایه مطمئن

دریادار سمیعی به اقتصادسراسرآمد می‌گوید: دریا سرمایه همیشگی و مطمئن است و هر کس بتواند با دریا همراه

خطرات دریایی

پیشکسوت دریایی ما در پاسخ به این سوال روزنامه دریایی اقتصادسراسرآمد مبنی بر اینکه تصور سرمایه‌گذار این است که در دریا خطرات زیاد است، سسری به گنج تجارب دریایی خود می‌زند و چند مثال می‌زند و می‌گوید: خطر در کار همیشه و همه جا هست، اما اگر از بلدکار استفاده شود که مسلط به قواعد و قوانین باشد، هیچ خطری رخ نخواهد داد. در خشکی هم برای ماشین‌های کوچک و بزرگ همواره خطرهای زیادی وجود دارد که این خطرها می‌توانند با مهارت راننده از میان برداشته شوند. در دریا هم همین‌طور است. اگر یک سرمایه‌گذار، کشتی خوب و بخرد و کاپیتان خوب هم به‌کار بگیرد، هیچ وقت اتفاقی ناگوار نخواهد افتاد. مثلاً، شما اگر به بندری نزدیک می‌شوید، باید زنگ بزنید و اگر این کار را نکنید، کشتی شما توقیف می‌شود. این یک مثال ساده است. کاپیتان کارآزموده از این اشتباهات ساده نمی‌کند. رعایت قوانین بین‌المللی و قوانین کشورها کانون جمع هستند که هر کدام معدنی از تجربه و تابلیها و قوانین راهنمایی و رانندگی توجه کنید؛ در غیر این صورت خطر تصادف و جرمه وجود دارد. این است که سرمایه‌گذار به جای اهامه، با استفاده از کادرمجرب، با آسودگی می‌تواند به دردمالایا برسد. به‌طور کلی، دریا قوانین خودش را دارد، اگر قوانین دریا را رعایت کنید، هرگز خطری متوجه شما نیست و البته سهم بزرگی از زیبایی و نعمت خواهید داشت.

پیشکسوتان معدن تجربه

دریادار سمیعی، خاطراتی از دریا می‌گوید که انسان را شیفته دریا می‌کند. تمام سسوال‌های روزنامه‌ای خودم را فراموش می‌کنم و غرق می‌شوم در لحن زیبا و خاطرات دریایی سمیعی. پیشکسوتی با طراوت و سرزندگی و شادابی که خنکای نسیم دریا را به احساس می‌رساند. از او می‌خواهم که اجازه بدهد «خاطرات و تجربه‌های» او را ثبت و ضبط کنم و نیز از نعمت گفت‌وگو با دیگر پیشکسوتان بهره‌مند شوم و مجموع این خاطرات و تجارب را در قصاب کتابی رنگارنگ به یادگار بگذاریم که استقبال می‌کند و قرار می‌گذاریم یک کار خوب برای دریایی‌ها انجام دهیم. این که خاطرات پیشکسوتان را منتشر کنیم و آن‌ها را بیشتر با جامعه بشناسانیم.

خاطرات پیشکسوتان دریایی منتشر می‌شود

در این رابطه، از ایشان کمک می‌گیریم و نیز انجمن‌ها و اتحادیه‌ها را به مدد فرا می‌خوانیم تا بتوانیم روزنامه دریایی اقتصاد سراسرآمد را در خدمت پیشکسوتان دریایی قرار دهیم و ضمن انتقال تجارب، آن‌ها را گرامی بداریم و در آینده، طرحی برای «پیشکسوتان دریایی» به اجرا در آوریم که حرمت این بزرگان را بیش از پیش به جای آوریم. به زودی در باره این طرح بیشتر سخن خواهیم گفت.

یک تناقض آشکار در مدیریت فقیر بنادر

اقتصادسراسرآمد گزارش می‌دهد

در بندر شهید رجایی و باهنر چه خبر است؟

مخبر: فکری به حال تون بکنید! هیچی رونمی‌دونید که؟

که بخش مهمی کالاهای روسوی به ماه‌ها و بلکه سال‌ها از زمان ترخیص آن‌ها گذشته، در بنادر وجود دارند و تعیین تکلیف نشده‌اند.

فقر مدیریت: انباری به جای بنادر

بنادر کشور ما تبدیل شده‌اند به انبارهای بزرگ ضایعاتی. وقتی به اطراف تهران می‌روید و کارخانه‌جات بازیافت را می‌بینید که در کوهی از زباله و ضایعات غرق شده‌اند، می‌توانید بنادر کشور را به همین راحتی تصور و تصویر کنید. بخش مهمی از بنادر کشور تبدیل شده‌اند به انبار. آن هم انبار کالاهای فرسوده و فاسد و از زرده خارج.

با چنین تدابیری است که فقر مدیریت از سر و کول بنادر ما بالا می‌رود. بنادر کشور ایران مانند دوره‌گردهایی هستند که برای گذران عمر، زباله جمع می‌کنند و خاز را از زباله پر می‌کنند. این علاقه به جمع‌آوری زباله، قصه تلخ و بدبوی بنادر کشور ما هستند که به دلیل «فقر مدیریت» به چنین فلاکتی افتاده‌اند و انگار فریادسی هم ندارند.

فقر مدیریت: مدیریت دولتی

مدیر دولتی که دستش برای بذل و بخشش در جیب دیگران است و مالیات مردم بی‌نوا را مانند شربت کامپاین هورت می‌کشد و اگر یک بندر سود کند برایش مهم نیست و اگر زبان دهد برایش مشکل نیست؛ زیرا در هر صورت حقوق او از جیب ملت می‌آید و ربطی به خوبی یا خرابی بنادر ندارد. اگر پول مدیر دولتی از همان منبع تأمین می‌شود، خودش را برای بهبود وضعیت به آب و آتش می‌زد نه به بی‌خیالی. خیالی، خصیصه مدیریت دولتی است. نه در ایران بلکه در تمام جهان. ذات مدیریت دولتی بر بی‌خیالی است زیرا خرج از جیب مهمان است و مدیر دولتی چند صاحتی حاتم طایی است که با پول دیگران قیافه و عکس می‌گیرد. این است که باید بنسادر را به بخش خصوصی واگذارد کرد. از مدیریت دولتی هیچ نفعی به مردم نرسیده که اکنون به آن قسم یاد کنیم. باید مدیریت فقیر دولتی را به مدیریت غنی خصوصی بدهیم تا وضعیت همه ما خوب شود؛ حتا وضعیت همان مدیران دولتی.

سه‌شنبه- ۲۱ شهریور ۱۴۰۲- سال هفتم- شماره ۱۷۳۲

اقتصاد دریا

«**ژئوفورمولوژی مناطق ساحلی**»

بخش دوم

پهنه‌بندی نوار ساحلی دریای خزر

براساس مواد متشکله

در این فصل، پهنه‌بندی نوار ساحلی براساس مواد متشکله ارائه شده است. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مناسب و جامع مناطق ساحلی، براساس استفاده از زمین و کاربری‌های مختلف پیش‌بینی شده از آن می‌باشد.

سواحل مشکل از مواد غیر مستحکم

این سواحل، از موادی ترکیب یافته‌اند که پیوستگی دائم با یکدیگر نداشته و اجزای آن از یکدیگر منفصل‌اند. این گروه، از لحاظ ساختاری و عامل ایجاد، در سه رده سواحل ساخت بشر، سواحل مشکل از مواد غیرزیستی و سواحل مشکل از مواد زیستی قابل بررسی هستند. سواحل ساخت بشر، یا قطعات بتنی (بلوک‌های آنتی فرو تتراپودها)، به‌وسیله انسان ایجاد شده‌اند. سواحل غیرزیستی، سواحلی هستند که اجزای منفصل آن توسط عوامل و سلزوک‌های موجود در طبیعت شکل داده شده و همگی از موادی ترکیب یافته‌اند که از فرسایش و تخریب پوسته سنگی زمین ایجاد شده و رسوبات را شکل داده‌اند؛ این مواد برحسب اندازه ذرات‌شان تفکیک می‌شوند. سواحل زیستی، سواحلی هستند که مواد متشکله آن‌ها به صورت مستقیم بر اثر حضور جاندار، بقایا و با فعالیت‌های مرتبط با موجودات زنده شکل گرفته‌اند، در این رده، وجود جانسداران به خصوص گیاهان، اهمیت بالایی دارد.

سواحل غیر مستحکم ساخت بشر

این رده در سواحل استان گیلان، شامل رده قطعات بتنی و خرده سنگی است. سازهای بتنی و خرده سنگی نیز عمدتاً مربوط به تأسیسات بندرگاهی، صیادی و کشتیرانی استان مانند، بنادر آستانارا، انزلی و کیشهر هستند. طی سال‌هایی که تراز آب دریای خزر بالا آمد، در مناطق مختلفی از نوار ساحلی سازهای توده سنگی به وجود آمد که پهنه‌بندی آن‌ها به علت مقیاس و ابعاد کوچکشان به راحتی امکان پذیر نیست. این سواحل در مجموع حدود ۶۶ هکتار مساحت دارند.

سواحل غیر مستحکم غیرزیستی

ترکیب اصلی سواحل استان گیلان، رده سواحل غیر مستحکم غیرزیستی می‌سازد. پنج زیررده سواحل قلومسنگی، پیلی، گلی، ماسه‌ای و سیلانی رسی در استان گیلان، براساس فرایندهای رسوبی موثر در نواحی ساحلی مختلف، زیررده‌های اصلی تشکیل دهنده به‌شمار می‌روند. با توجه به اهمیت و گستردگی پهنه‌های این عرصه‌ها، هر یک از این زیررده‌ها به طور جداگانه و نیز با توجه به فرایندهای موثر در شکل‌گیری آن‌ها، بر حسب موقعیت مکانی مورد بررسی قرار می‌گیرند.

سواحل قله‌وسنگی

این زیر رده در سواحل استان گیلان، همچون سواحل قله‌وسنگی، با مساحتی بالغ بر ۵۶ هکتار، منحصراً در مزر گیلان و مازندران مشاهده می‌شود. در این منطقه، فاصله کوه و دریا بسیار کم بوده (کمتر از ۵۰۰ متر) و ذرات رسوبی درشت‌دانه و واریزه‌ها، به وسیله آب‌های جاری و جریان‌های حمل رسوب مستقیماً به منطقه ساحلی آورده می‌شوند. بر این اساس منشأ این ذرات رسوبی را باید از خشکی و فرایندهای رسوبی خشکی دانست.

سواحل پیلی

این زیر رده در سواحل استان گیلان، همچون سواحل قله‌وسنگی، با مساحت حدوداً ۹۲ هکتار، گسترش چندانی نداشته و در مناطقی که دشت ساحلی کم عرض و با شیب نسبتاً زیاد باشد بصورت پهنه‌ها و واریزه‌ها در پای ارتفاعات و پادگانه‌های دریایی و یا در نوار ساحلی مشاهده می‌شود. سواحل پیلی از تخریب و فرسایش ارتفاعات سنگی و یا پادگانه‌های آبرفتی قدیمی‌تر به وجود آمده است. سواحل پیلی در مناطقی مانند مزر استان مازندران، خلیه‌سرا و لمیر وجود دارد. عوامل فرسایش و حمل و نقل و رسوب‌گذاری خشکی، مانند آب‌های جشاری و سیلاب‌های فصلی، نقش اصلی را در ایجاد و گسترش این رسوبات دارند؛ اما فرایندهای دریایی نقش چندانی در تأمین رسوبات آن‌ها نداشته و تنها در نوار ساحلی، نقش شکل دهنده و فرساینده را ایفا می‌کنند.

سواحل ماسه‌ای

در نوار ساحلی استان گیلان، سواحل ماسه‌ای به صورت تپه‌های ماسه‌ای ساحلی و پهنه‌های ماسه‌ای رخنمون دارند. ذرات ماسه متشکله این مناطق، از دو منشأ دریایی و خشکی بوده و فرایندهایی مانند امواج و جریان‌های دریایی از یک سو و آورد رسوب رودخانه‌ای و بادی از سوی دیگر، در توسعه آن‌ها نقش دارند. بر این اساس، در مناطق مختلف برحسب عوامل تولید و حمل رسوبات، باید منشا‌های متفاوتی را برای رسوبات ماسه‌ای جستجو نمود. در سواحل استان گیلان، حداقل نوار ساحلی باریک ماسه‌ای دیده می‌شود.

اما در برخی نواحی، مانند حد فاصل آستانارا تا لمیر و بندر انزلی، بر وسعت سواحل ماسه‌ای افزوده شده و نیمه‌ای ماسه‌ای شکل گرفته‌اند با توجه به وجود رودخانه‌های متعدد در استان گیلان، این رودخانه‌ها نقش عمده‌ای در تأمین رسوبات داشته‌اند. این رده از سواحل غیرزیستی در بازه مورد مطالعه استان گیلان ۸۷۷۵/۹۱ هکتار وسعت دارند.

سواحل گلی

مواد متشکله این زیررده از ذرات بسیار زیر گلی تشکیل شده و در سواحل استان گیلان با مساحتی بالغ بر ۱۳۳۸۷ هکتار، از گسترش قابل ملاحظه‌ای دارد. علت این امر، وجود و بخت‌شناسی پست، پهنه‌های سیلاب‌گیر و تالاب‌های متعدد در دشت ساحلی است. این مناطق، مکان مناسبی برای به دام افتادن و نشئینی ذرات رسوبی ریزدانه هستند.